

Indhold

VI ER TILBAGE

– et ord fra redaktøren

ET ORD FRA FORMANDEN

ER VI ELITENS SKOLER

– kommentar til AE's analyse.

OM INTERESSER OG KONCEPTER

– når der går interesser i skolen

PLAYFUL LEARNING

– en kort kommentar

TO TIDLIGERE SKOLELEDERE FORTÆLLER

– skoleledelse i 'gamle' dage

KORT NYT

KALENDER

Vi er tilbage: Hovedet koldt og hjertet varmt

Det har været en helt speciel uge i Lilleskolernes Sammenslutning. I tirsdags blev vi officielt igen en interessevaretagende skoleforening – med rådgivning og aktiviteter, der stiller skarpt på og støtter op om arbejdet med og udviklingen af pædagogik, undervisning, ledelse og organisation; så lilleskolerne fungerer i hverdagen og I kan forfølge de visioner og mål I har – som pædagogiske og holdningsbaserede skoler. Så skolen kan blive og bliver til i jeres billede.

Dét er så at sige ind-, og udgangen, men vil altid stå i relation til de aktuelle samfundsforhold og -situationer. Aktuelt byder skolehverdagen på *afstandsdans*, *smittekæder*, *håndsprit* og meget andet, som sætter rammer for, hvad der kan gå for sig i skolen. Det er ikke noget vi selv har valgt. Med corona-krisen er der bliver grebet ind i vores frihed; på et personligt, institutionelt og samfundsmæssigt plan. Ingen steder kan vi gøre som vi plejer – af hensyn til hinanden og samfundet – medmindre vi vil sætte vores legitimitet på spil; som borgerere såvel som, i vores tilfælde, skoler.

Som den tyske sociolog Max Weber formulerede det i 1921: *En stat er en realitet, hvis og for så vidt dens embedsvæsen formår at opretholde monopolet på legitim fysisk tvang* (Wirtschaft und Gesellschaft, Berlin, 1921). Generelt har vi – borgere, institutioner og samfund – accepteret de tiltag staten har gjort for at komme corona-pandemien til livs. Vi var med på *Statens hold* da vi lukkede ned for samfundet, vi var med da vi skulle lukke

op igen og vi har været med hver gang en anbefaling, bekendtgørelse, retningslinje er blevet justeret, opdateret og ændret.

Alt knokleriet med at indrette sig på måder, så I på skolerne lever op til myndighedernes regler og retningslinjer er netop udtryk for, med Webers ord, en accept af Statens monopol på udøvelsen af *fysisk tvang*. I den aktuelle situation ville alt andet være at sætte skolens legitimitet på spil. Alt andet ville være at sætte sig selv over staten/over myndighederne.

Coronakrisen har sat og sætter mange ting på spidsen. Også hvad angår relationen mellem stat, institution og individ? Er vi kun frie på statens nåde? Til årets Ledertræf spørger vi netop: Hvis er skolen? Er det børnenes, forældrenes, statens? Hvad er det for idealer, forestillinger og forventninger til skolen og børnenes skolegang, der dominerer – og hvem sætter grænserne for (lille)skolens virke og virksomhed?

Det har i den forbindelse været interessant at se, hvordan diverse vejledninger og retningslinjer fra de sundhedsfaglige myndigheder såvel som UVM alle har taget afsæt i et billede af skolen som en fast og relativt stationær størrelse: som noget kontrollerbart, hvor læring går for sig fra en lærer bag et kateder, til børn bag en pult. Groft sagt. Men i et større perspektiv: i hvis billede bliver skolen til – og hvem skal afgøre det? Det vil vi – og det skal vi – have øje for.

Og det glæder vi os til.

Sune Jon Hansen

Et ord fra formanden

Kære medlemsskoler.

Så kom dagen vi har spejdet efter og glædet os til, siden vi på det ekstraordinære repræsentantskab d. 25. maj sammen besluttede, at LS igen skulle være interessevaretagende full service skoleforening med pædagogiske, ledelsesmæssige og organisatoriske aktiviteter og igen egen rådgivning af skolerne.

Fra i tirsdags, d. 1. september, er vi igen en selvstændig skoleforening i nye lokaler på Nørrebro, hvor foreningens dygtige og engagerede medarbejdere Sune, Lars og Peter har arbejdet hårdt for at opbygge det nye sekretariat og blive klar til at "åbne" – sådan helt officielt; for mange skoler har i løbet af de sidste måneder tyvstartet og benyttet Lilleskolernes rådgivning.

Parallelt med arbejdet med at opbygge Lilleskolernes sekretariat, er der også blevet arbejdet på at genindtræde i kredsen af interessevaretagende skoleforeninger.

Det har først og fremmest været positivt at opleve, at Lilleskolernes Sammenslutning i alle sammenhænge er blevet mødt og budt varmt velkommen. Det gælder Aftaleenheden som er det fælles organ, hvori og hvorfra skoleforeningerne forhandler overenskomster. Det gælder Undervisningsministeriet, hvor vi nu inviteres, sammen med de øvrige skoleforeninger, til møder med ministeren, Departementet og STUK

(Styrelsen for Undervisning og Kvalitet). Det gælder Medarbejder- og Kompetencestyrelsen (Medst), hvor vi nu også deltager rundt om bordet.

Det gælder helt centralt også Fordelingssekretariatet, hvor tilskud til de frie grundskoler fordeles i henhold til lov om friskoler og private grundskoler. Her har vi fremsat vores ønske om at indtræde i bestyrelsen – ligesom vi gjorde inden dobbeltorganiseringen. Den procedure er således sat i gang – og ligeledes gælder det Certificeringsudvalget, som er et udvalg nedsat af Fordelingssekretariatets bestyrelse, hvis primære opgave er at tilrettelægge og udvikle certificeringskurser af tilsynsførende. Her har vi første møde den 23. september.

I STUK er arbejdet med en ny og opdateret vejledning vedr. stå-mål-med kravet i gang og her er vi i LS også blevet involveret. I første omgang foregår det på tekniker-niveau hvilket vil sige at Sune deltager. Her havde vi i sidste uge møde med teknikere fra de øvrige skoleforeninger og efterfølgende med STUK. Inden udgangen af året er det planen, at skoleforeningernes formænd inddrages til drøftelser af et færdigere udkast.

Og så er vi af Børne- og undervisningsminister Penille Rosenkrantz-Theil inviteret til årets (virtuelle) Sorø-møde d. 5. 9. Temaet for mødet i år er Fremtidens dagtilbuds-

og undervisningssektor i lyset af Corona-krisen.

Det har været en stor oplevelse, igen at blive inviteret indenfor hvor skoleforeningerne bliver hørt, drøftelserne holdt og beslutningerne bliver taget. Og selvom vi er 'kun' er den tredjestørste skoleforening, er det vores klare opfattelse at Lilleskolerne

med vores særlige blik for, spørgsmål og kommentarer til såvel pædagogikken som praksis ude på skolerne kan komme til at præge drøftelserne i maskinrummet. Det ser vi meget frem til!

Mange hilsner
Jasmin Heide
Formand

Er vi elitens skoler?

I sidste uge kom hvad der vel næsten er blevet en tradition i det danske skolelandskabs årshjul: Nemlig årets fri- og privatskole *bashing* fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE). Fremsat som en analyse af Privatskolernes fremmarch i land og by konkluderes det, at flere børn fra eliten går på privatskole – også uden for storbyerne.

ca. 12,5% af befolkningen)), der udgøres af hustande hvor den ene forsørger har en lang videregående uddannelse (men ikke nødvendigvis er i arbejde eller har en høj indkomst). Det er nemlig "nok" til at blive placeret i Eliten.

Fra et analysekritisk og forskningsmæssigt perspektiv er det en temmelig tynd analyse – særligt fordi der:

- ikke er redegjort for, hvordan sammensætningen af de forskellige sociale klasser reelt ser ud og
- ikke er korrigeret for udviklingen på folkeskoleområdet.

Men det er alt sammen teknik – og så alligevel, for det får ganske stor betydning for analysen og dermed de ret ensidige og entydige konklusioner AE fremlægger. Fx kunne det være interessant at kende til, hvor stor en andel af Eliten (som hos AE er en samlebetegnelse for Overklassen (på landsplan 1,6 % af befolkningen) og Den højere middelklasse (på landsplan

Og her er vi, ligesom med OECD, KRAKA, CEPOS, DEA med mange flere, ved det vigtige forhold, at der er tale om interesseorganisationer, der, meget ofte, fremtræder som forsknings- og vidensinstitutioner, der blot og bart fremlægger tingenes tilstand – gerne med tal og tabeller.

Hos AE suppleres "analysen" af nogle klare politiske holdninger til, at folkeskolen sikrer sammenhængskraft og bør være det naturlige samlingspunkt for børn på tværs af sociale lag. "Analysen" slutter med følgende: *Folkeskolen skal være det naturlige valg for alle børn og familier i hele Danmark.*

Professor i pædagogik på Københavns Universitet, Staf Callewaert, spurgte, som opponenter til et ph.d.-forsvar om behovet for uddannelse i et afrikansk

land, hvem der havde betalt ph.d.-stipendiatens rejse til og ophold i det pågældende land. Stipendiaten svarede DANIDA og besejlede i det øjeblik sin skæbne. Dem der betaler for rejsen, betaler for konklusionen.

Vi kan nok ikke forvente eller forlange, at interesseorganisationer som AE leverer neutrale analyser af de områder, som de er sat i verden til at påvirke. Det skal vi naturligvis være opmærksomme på: hvem er afsender og hvilke interesser forfølger de? Og hvad overser de?

Ift. den aktuelle "analyse" fra AE af fri- og privatskolernes fremmarch, så kunne det være interessant at spørge: Hvis tallene taler sandt, hvad er udviklingen så udtryk for?

At forældre reagerer på en folkeskole der de seneste år har været styret centralt og styret af læringsmålsopfyldelse, trivselsmålinger, nationale tests?

At forældre reagerer på at mange kommuner har været presset til – og politisk bakket op i – at samle skolen i større og større enheder?

At forældre bliver bedre og bedre uddannet og dels flytter socialklasse, men ikke mindst også ser anderledes kritisk på skolen – og på, hvad de, deres børn og vores samfund skal have ud af skolen?

At forældre gør som man politisk/strukturelt beder dem om: at

tage stilling til deres barns/børns skolegang og gør aktivt brug af det frie skolevalg (et valg som i øvrigt viser sig, at være hyppigere mellem folkeskoler, end fra folkeskole til fri grundskole (Gandil 2018: Intergenerational Mobility and Equality of Opportunity in Primary Education)).

Vi skal selvfølgelig kunne have en debat om *skævvridninger* i samfundet. Ændringer på et strukturelt niveau er jo ikke bare tal, men udtryk for reelle forandringer i måden mennesker agerer på, orienterer sig på, mv.

Men det skal selvsagt ske på et ordentligt grundlag – og med en interesse for, hvad der kan forklare *skævvridningerne* og ikke mindst også om *skærvridningerne* reelt set er problematiske. Nogle ville jo sige, at udviklingen på skoleområdet er udtryk for at flere forældre tager aktiv stilling til deres børns skolegang – og til politiske dispositioner (kommunalt og nationalt).

Andre ville sige, at det er en politisk holdning, at folkeskolen skal være det naturlige valg for alle børn og familier i hele Danmark – og at der ikke findes empirisk belæg for, at det sikrer lighed såvel som sammenhængskraft i samfundet.

Spørgsmålet er helt grundlæggende om man går med holdninger eller viden (det sidste er ofte lidt mere krævende)?

Om interesser og koncepter

Vi har de senere år set hvordan private aktører i større og større omfang byder sig til overfor skole- og uddannelsessektoren med store beløb. Mærsk, Novo Nordisk, Lundbeck, Grundfoss og senest LEGO har doneret store summer – for at hjælpe børn, skoler, uddannelsesinstitutioner og i sidste ende samfundet. Filantropi anno det 21. århundrede? Kapitalisme anno det 21. århundredes konkurrencestatsvidenssamfund?

Penge er aldrig gratis sagde min morfar og der kunne godt være gode grunde til at forholde sig en smule kritisk til den aktive roller som nogle af landes største virksomheder er begyndt at spille på skole- og uddannelsesområdet. Ét er hvordan det politisk og strukturelt er blevet muligt med private donationer i offentlige institutioner, der vel skal tjene almenvellet og ikke særlige, private, interesser. Noget andet er, hvad det konkret bærer med sig af særlige blikke på, forståelser af og forventninger til skolen, pædagogikken, barnet.

Fem ud af de ti største donationer fra Mærsk-milliarden gik til projekter med læringsmålstyring som centralt element og Leaps, Novo Nordisks, Lundbecks, m.fl. bidrag til skolen, dyrker kompetencebegrebet og vil gøre op med fagene i skolen; konceptet er, at jo mere skolen ligner 'virkeligheden' i virksomhederne, jo mere motiverede bliver eleverne, og jo bedre undervisning får de. Derfor fokuserer LEAPS-konceptet netop på

'autentiske' projekter og gør en dyd ud af at påpege ligheden mellem skolens undervisning og arbejdsformer, som kendes fra offentlige og private virksomheder.

MEN, hvor umiddelbart besnærende det end må forekomme, så kan der godt stilles spørgsmål til logikken. Når der overhovedet er noget, der hedder skoler, frigjort fra andre virksomheders praksis og opdelt efter faglige logikker, er det netop, fordi formålet med at gå i skole er at møde standarder, som normalt ikke kan findes på den lokale virksomhed, nemlig kulturhistoriens bedste og mest generelle standarder.

Det særlige ved skoleviden er netop, at den formidler faglige forståelser, som gør eleverne i stand til at tænke med andre, faglige begreber, end dem, der bruges i hverdagens praksis. Skolen skal derfor ikke blot vurderes på, om den peger ud i virkeligheden, men på, om den gør eleverne i stand til at sætte det, de møder i virkeligheden, ind i et større og mere generelt perspektiv.

Børnene er fremtiden, ja, men børn er først og fremmest børn og fremtiden ved vi ikke noget om (så ville vi jo allerede kende den som Karl Popper formulerede det) – og det er vel det gode ved fremtiden. Så måske vi skulle prøve at opholde os noget mere ved nutiden og historien – og hvordan de to størrelser har betydning for hinanden og den skole, de børn og det samfund vi har og ønsker at have.

Selvfølgelig er det spændende at eksperimentere med undervisning og de fysiske rum, men bør det ske gennem strukturløshedens totale *disruption* af skoletraditioner? Det er forsøgt før og har det med at gå ud over elever, der er fremmede over for middelklassens proces- og projekttænkning. Løgstrup kaldte det formløshedens tyranni.

I der dagligt arbejder med pædagogik, børn og undervisning ved at et kendt og trygt rum kan frisætte. Det handler ikke at holde fast i fortiden, men om at

vide hvad man står på – og står for. I udviklingsiveren risikerer barnet at ryge ud med badevandet. Et hovedformål i den skole, vi kender i Danmark, er, at eleverne har krav på en undervisning, der giver dem mulighed for oplevelser, fordybelse og overblik i og over fagene. Så måske er det ikke fortiden, der er modparten, men alle muliges forestillinger om fremtiden; forestillinger som kaster alverdens koncepter af sig, der har det med at se barnet og skolen, pædagogikken og didaktikken, som midler til at øge omsætningen på et personligt og samfundsmæssigt niveau.

Playful Learning: en kort kommentar

Officielt hedder det en donation, men kritiske røster kalder det en investering, som LEGO har foretaget. Med 80 millioner kroner har LEGO, uanset hvad vi kalder det, sat konceptet Playful Learning øverst på dagsordenen på de danske professionsuddannelser. Frem mod 2021 bliver konceptet rullet ud på samtlige professionshøjskoler i landet; et koncept hvis omdrejningspunkt er materialer, indretning og didaktiske design, der skal indbyde til at arbejde med en legende tilgang til læring". Hvem kan være imod det? Playful learning lyder i alle fald mere indbydende end Non-playful Learning. Men er det overhovedet en god ide, at en kæmpe kommerciel aktør får (kan købe sig til) så stor indflydelse på, hvad der går for sig og uddannes i, i det

offentlige system? Det kan godt være at LEGO ikke direkte sælger klodser på campus, men Playful Learning-metoden står for og støtter op om en bestemt tænkning, som virksomheden har en interesse i at fremme. Som minimum opnår LEGO at brande sig subtilt hos nogle af dem, der har størst indflydelse på vores børn – nemlig lærerne og pædagogerne.

Og så er der hele instrumentaliseringen af børns leg og kreativitet som ligger i Playful Learning konceptet, nemlig at børn skal lege – og de professionelle skal se på børns leg – som led i at gøre sig uddannelsesparate, og ikke bare fordi det er sjovt. Og det er et grundlæggende og stort skridt væk fra den pædagogiske tænkning, der ellers definerer vores skoler og dagtilbud.

Om ledelse i en ledelsesfornægtende tid

To tidligere skoleledere fortæller om skoleledelse på lilleskolerne i "gamle dage"

Om tiden, hvor skolen ikke bare troede på ideen om kollektiv ledelse,
men også praktiserede den.

Samtale med Bent Aksel Kofoed, tidligere skoleleder

Faktaboks:

Bent var ansat på Den Lille Skole i København fra 1973 til 2008. I den periode var han bl.a. skoleleder i flere omgange. Først som formel leder i en kollektiv ledet skole og sidst som fast leder.

Den lille Skole i København blev etableret af en gruppe forældre, som ønskede en skole med et andet indhold end det, den kommunale skole kunne tilbyde. I et nedlagt lærningehjem på Lindholmsvej i Brønshøj fandt gruppen en ledig bygning, og i september 1968 købte man grund og bygning for 360.000 kr. Man ansatte en skoleleder og en pædagog til at varetage undervisningen.

Skolelederen, Preben, havde læst og var blevet grebet af Alexander Neills bog om Summerhillskolen i England og ville gerne prøve teorierne af på børnene her i Brønshøj. Det var svært at overføre et engelsk kostskolemiljø til en lille skole i Danmark, og nogle forældre, som ellers var rimelig åbne overfor nye og anderledes undervisningsformer, begyndte at tvivle på, om undervisningen ikke blev for laissez faire og vilkårlig. Preben stoppede efter få år, og skolens forældre ansatte nogle nye lærere.

En skal jo skrive under på dokumenterne.

Bent Aksel havde været praktikant på skolen tilbage i 1969, og nu i 1973 blev han ansat som lærer på skolen. I mellemtiden var skolens elevtal vokset, og der var både ansat sekretær og en del nye lærere.

Bent Aksel: " I det første år jeg var på skolen (73-74) var én af lærerne proforma skoleleder, der underskrev dokumenter mm., men hver af os lærere havde en ugentlig ledertime. Nå, men så gik man over på skolens kontor og forsøgte at nyttiggøre sig. Det var ikke let og det var ikke meget man kunne udrette på en time. Sekretæren derimod, hun vidste alt om administrationen og økonomien. Året efter begyndte vi med en funktionær leder, der fik alle ledertimerne".

Efter den første skoleleder stoppede, besluttede forældre og ansatte, at skolens hverdag skulle styres kollektivt. For at overholde formalia blev en lærer udnævnt til skoleleder – men kun for et år – så valgte man en ny lærer til at skrive under på dokumenterne. Eneste betingelse for at blive skoleleder var, at man ikke var nyansat samme år.

Senere, da det administrative arbejde og krav om dokumentation blev større, besluttede man at forlænge skolelederperioden med to - og til sidst tre år.

I den første tid med kollektiv ledelse blev stort set alle beslutninger taget på det ugentlige lærermøde. Bestyrelsen – eller "Styrelsen", som den dengang hed – bakkede lærerne op og kiggede lidt på økonomien sammen med sekretæren.

For en bestyrelse eller skoleleder ville denne styremodel være helt utænkelig i dag, men tiden var en anden. Bl.a. var tilskudsmodellen meget mere simpel og krav om dokumentation også meget mindre.

De parter, der har størst økonomisk indsigt, har størst magt, når der skal tages beslutninger

Skolelederfunktionen blev først senere målsat og tydeliggjort, og det gjorde det til tider vanskeligt at finde ud af, hvem der i virkeligheden bestemte på skolen. Sekretæren var for eksempel den eneste ansatte med viden om skolens økonomi og kunne på et lærermøde nærmest nedlægge veto, hvis en beslutning havde økonomiske konsekvenser for skolen. Nogle lærere kunne have en personlig dagsorden, som ikke altid var nem at gennemskue. Nogle brugte emotionelle og personlige forhold til at gennemtrumfe beslutninger – og hvem skulle tage sig af personalepolitikken - hvem kunne tillade sig at sige: "Du skal stramme op eller også må du finde et andet arbejde?"

I en kollektiv ledelse er der altid nogle, som fylder mere end andre. Nogle som ikke er bange for at sige deres mening, og som tør tage et ansvar på gruppens vegne. Det kan være en fare for demokratiet. Men det kan også være en nødvendighed, når beslutninger skal tages – også de svære beslutninger. På Lilleskolen var der på den tid et par stykker, som tog teten og skubbede på, for at lærerne fik udarbejdet tydelige undervisningsmål - både for den konkrete undervisning og mål for den sociale udvikling set i lyset af, at skolen var en socialistisk skole.

Kollektiv ledelse gav stort ejerskab til skolen

Fra slutningen af 70'erne, bliver mange af lærerne en længere årrække på skolen. Det er med til at styrke den kollektive ledelse, sammen med en anden faktor.

Bent Aksel siger: "Efterhånden som flere har prøvet at være "leder" i en periode, er der flere omkring bordet, der véd, hvad det handler om, og det er også med til at styrke den kollektive ledelse. Men når det er sagt, så skal det også nævnes, at man nu og da kunne opleve, hvad jeg kalder "korridorbeslutninger" Selv om sager blev drøftet og besluttet på lærermøderne, så var der helt klart tilfælde, hvor beslutningen var taget andetsteds...end på lærermødet". Styrelsens magt og beføjelser blev samtidig øget. Det var tydeligt, at det var bestyrelsen, som fastlagde skolens overordnede økonomi, og dermed også stor indflydelse på ansættelsesforhold og løn. Der blev skabt et arbejdsgiver/arbejdstagerforhold mellem Styrelsen og de ansatte på skolen.

Alle disse tendenser øgedes i 90-erne, og omkring årtusindskiftet besluttede skolen at tage skridtet fuldt ud og ansætte en fast skoleleder.

Hvorfor gik man bort fra den kollektive ledelse?

Bent Aksel: " Den turnus vi havde haft så længe, hvor man på skift var leder, blev brudt da nogle af de yngre lærere ikke ville påtage sig opgaven. Det betød eksempelvis, at jeg for anden gang måtte være leder. Ikke med min gode vilje, men jeg gjorde det.

Med tiden var de administrative opgaver vokset betydeligt, så lederen måtte hen ad vejen uddanne sig gennem kurser. Den kollektive ledelse var ikke god til at håndtere personsager. Når en lærer ikke passede sit arbejde ordentligt, eller fungerede dårligt".

Fra partner til konsument?

Bent Aksel: I de år, hvor jeg var tilhænger af vores kollektive ledelse og folk spurgte, hvorfor vi dog blev ved med den form for ledelse, var mit svar: Udelukkende fordi Nationalmuseet anser os for at være bevaringsværdige og støtter os økonomisk! Husker jeg ret, var jeg den første til at foreslå, at vi gik over til en fast leder.....og jeg var bestemt ikke ude efter jobbet!"

Måske var det en naturlig konsekvens af en mangeårig udvikling. Nok en nødvendighed, men dermed blev der også sat et punktum for en skoleepoke, hvor alle interessenter – børn, forældre og ansatte – havde direkte ejerskab til skolen og havde et fælles forpligtende ansvar. Udfordringen fremadrettet blev måske at fastholde den demokratiske lilleskoletankegang på en skole, hvor forældre i højere grad var blevet konsumenter end partnere, og den hierarkiske ansættelsesform besværliggjorde den enkelte ansattes ejerskab til arbejdspladsen.

Om ledelse i en ledelsesforstående tid

Samtale med Diego Bang, tidligere skoleleder

Faktaboks:

Diego Bang har været skoleleder på Humlebæk Lille Skole i to omgange. Da Diego blev ansat i 1976 blev skolen styret af en trojkaledelse. Trojkaen blev udnævnt efter borgerligt ombud hvert år, og hver af trojkaens medlemmer havde et bestemt ansvarsområde. Den ene stod for kontakten til forældrene – den anden sad i det pædagogiske råd, og endelig havde den sidste det formelle ansvar over for undervisningsministeriet. Da den lærer, som stod for den formelle kontakt til undervisningsministeriet, forlod skolen i 1978, overtog Diego opgaven.

Hellere pædagogik end ledelse

I lærerkollegiet udvikledes med årene en ulyst til at overtage de forskellige ansvarsområder i triumviratet, og derfor besluttede lærerkollegiet at samle den formelle ledelse i en person – dog valgt for et år ad gangen. Derved blev Diego valgt til skoleleder. Denne post – med formelt valg hvert år - fortsatte Diego med at have en årrække frem.

Det er en tid, hvor lærerne på skolen hellere vil diskutere pædagogik end ledelse. Det er jo pædagogikken, som skal styre skolen – ikke pengene eller undervisningsministeriet. Så sekretæren og Diego deltager i bestyrelsesmøderne, og her besluttet de økonomiske rammer for skolens virke. Derved ændrer Diegos rolle sig langsomt fra at være lærernes repræsentant i bestyrelsen til bestyrelsens repræsentant i lærergruppen.

Diego forlader skolen i 1983 for at videreudanne sig.

I perioden frem til 1991, hvor Diego efter opfordring søger og får lederstillingen igen, har skolen forskellige ledere og ledelseskombinationer.

En relationsbåret skole

Belært af sine erfaringer fra sin første tid som leder på skolen, var det vigtigt for Diego at få formuleret en forretningsorden for ledelsesarbejdet, så formalia kom i orden og dermed råderummet for skoleledelsen. Som Diego siger: Ledelse er jo en alvorlig sag! Og derfor skulle der udarbejdes rammer og mål for skolen, så man havde noget at

navigere efter. Diego pointerede, at skolen var en arbejdsplads, og samarbejdet vigtigere end venskaber. Humlebæk Lille Skole var i 1991 en relationsbåret skole. Med det, mener han: " at forholdet mellem lærere, lederen og forældrene var baseret på tillid. Det er svært definerbart, da traditioner og " vi plejer" ligger til grund for mange af værdierne. Kulturen på skolen bestemte, hvem der blev ansat, altså hvem der passede ind, mere end specifikke mål". Diego kaldte denne kultur Den tavse viden. " Nyansatte havde derfor svært ved at forstå, arve og tilpasse sig den måde, man plejede at agere på. De mødte en ikke nedskrevet viden frem for en organisation med klare og tydelige mål".

Skolen skal være en professionel arbejdsplads

Lederen bliver let en del af denne kultur og dermed også dennes beslutnings- og demokratipraksis. En skole, som er relationsbåret og baseret på værdier, er svært definerbar og derfor vanskelig at lede. Det gælder især i turbulente tider. I 1992 ændredes tilskudsloven med et fald på 15% af tilskuddet, og det kunne betyde, at der måtte fyres lærere. Det kunne vel være lærere, som sad for mageligt tilbagelænet. Dermed bliver det til tiden også vanskeligt og uigennemsigtbart, hvor skolen bevæger sig hen.

Det lykkedes dog efterhånden at få styr på skolens økonomi og vende nogle af de, efter Diegos mening, mere uheldige vaner på skolen. Således skulle skolen ikke styres af få stærke personligheders mening men være en tryk og professionel arbejdsplads. En skole med klare definerede mål – en skole for hele fællesskabet, hvor dialog og demokrati går hånd i hånd.

Diegos demokratiopfattelse ligger tæt op ad Hal Kochs. Dialogen er grundstenen i fællesskabet. Den ligger til grund for afstemninger i fællesskabets interesse og er ikke baseret på enkeltpersoners evne til at skaffe sig stemmer for egen vindings skyld.

Diego var leder i 4 år frem til 1995, hvor han ville færdiggøre sit pædagogiske speciale.

Skrevet af: Pernille Frahm, Bente Haugaard, Elizabeth Vonsild og Bent Laub Faaborg – alle engageret i Lilleskolernes pædagogisk-historiske selskab

Kære medlemmer og interesserede i Lilleskolernes Historisk-pædagogiske Selskab.

Hermed inviteres I til næste møde og generalforsamling.

Fredag d. 2-10-2020 kl 15-17

Børneuniversitetet, Valdemarsgade 14, 1665 København V

- Velkomst og præsentation
- Skolens leder Gitte Svenning vil fortælle lidt om skolen
- Sekretariatsleder Sune Jon Hansen og Peter Højgaard fortæller om Lilleskolernes Sammenslutning
- Derefter generalforsamling efter vedtægterne

Tilmelding: 0912bente@gmail.com og/eller 61662126

Zoom-møder for administrativt personale

På torsdag den 10. september afholder vi det første zoom-møde for/med det administrative personale på *Lilleskolerne*. De gode erfaringer vi har haft med lignende møder med lederne henover foråret og sommeren (og som vil fortsætte i dette skoleår også) vil vi nu etablere med det administrative personale. Møderne afholdes kl. 10.00 – 11.00 den første torsdag i hver måned (med undtagelse af indeværende måned, hvor det altså afholdes den 10.). Link og dagsorden sendes direkte ud til skolernes kontorer.

Bestyrelsesmøde i Lilleskolernes Sammenslutning

Mandag den 31. august mødtes bestyrelsen i Lilleskolernes Sammenslutning til det første bestyrelsesmøde i det nye skoleår. Foreningens nye lokaler på Nørrebro dannede ramme om mødet, hvor konkretiseringen af Lilleskolernes Sammenslutning som interessevaretagende *full service* skoleforening dominerede dagsordenen.

Uddannelsesparathedsvurderinger paratgør ikke

En ny undersøgelse fra Evalueringsinstituttet (Eva) viser at uddannelsesparathedsvurderingen (UPV) ikke fungerer efter hensigten. Halvdelen af de adspurgte elever oplever ikke, at UPV'en har hjulpet dem, og fire ud af ti af de elever, der har fået stemplet "ikke-uddannelsesparat" ser ikke UPV'en som en hjælp. [Link til undersøgelsen](#)

Ministeren siger nej til kortere skoledage

Det kan godt være, at nogle elevgrupper skal have kortere tid på skolen, men i stedet skal de sidde hjemme og arbejde – for den samlede undervisningstid skal der ikke røres ved, fastslår undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil (S). Ministeren understregede ved samme lejlighed, at SF og de Konservative kan komme til at kigge langt efter et flertal for generelt kortere skoledage, for de udgør "vel stadig under 15 procent af stemmerne." [Link til artikel m. ministeren](#)

Læringsmål

Ordet læringsmål optræder ikke længere i kompetencemålene for læreruddannelsen – fremtidens lærere skal ikke længere undervises i læringsmålstyret undervisning: en gave til de professionelle læreres dømmekraft – plads til en faglig professionel vurdering i den konkrete situation.

KALENDER 2020/2021

2020

16.-18. september	Ledertræf
22. september	Intromøde for nye bestyrelsesmedlemmer (Jylland)
28.-29. september	Netværksdøgn for administrativt personale
29. september	Intromøde for nye bestyrelsesmedlemmer (Sj.)
6. oktober	Intromøde for nye medarbejdere (Sj.)
8. oktober	Intromøde for nye medarbejdere (Jylland)
27. oktober	Lederiet
10. november	Regionsmøde (Jylland)
12. november	Regionsmøde (Sjælland)
19.-20. november	Specialpædagogisk træf
26. november	Lederiet

2021

Lederinternat	10.-11. februar
Lilleskolernes Parlament	11.-12. marts
Repræsentantskab	16.-17. april